Dosarul nr. 3-23/21
2-24016596-32-3-12022024

H O T Ă R Â R E

Dispozitivul hotărârii pronunțat la 7 februarie 2025 or.Ialoveni
Cerere eliberare hotărâre motivată depusă la 21 februarie 2025
Cerere de apel depusă la 7 martie 2025
Hotărârea motivată redactată la 14 aprilie 2025

Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni
Instanţa de judecată, compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea
acțiunilor în contencios administrativ Diana Corlăteanu
Grefierii Irina Bolduratu și Anastasia Mereacre

examinând în ședință de judecată publică, acțiunea în contencios administrativ inițiată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Bardar, terți Plugaru Vasilii, Chiriac Eugenia, succesorul în drepturi Crudu (Chiriac) Veronica, și ASP, Departamentul Cadastru, Serviciul cadastral teritorial Ialoveni (în prezent IP „Cadastrul Bunurilor Imobile”) cu privire la anularea deciziei nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice”,

A C O N S T A T A T:

La 10 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (în continuare OTC al Cancelariei de Stat) a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului sătesc Bardar privind anularea deciziei nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice”, prin care s-a clasificat eroare înregistrarea în cadastrul bunurilor imobile, a imobilelor cu nr. cadastrale ***** și *****.01 după Plugaru Vasilii și s-a aprobat înlăturarea erorii comise la înregistrarea masivă a bunurilor imobile în teritoriul s. Bardar, prin corectare în Registrul bunurilor imobile și scrierea corectă a proprietarului imobilelor cu nr. cadastrale ***** și *****.01, în persoana Eugeniei Chiriac

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 18 decembrie 2020, Consiliul satului Bardar a adoptat decizia nr. 8/4-3 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice”.

Oficiu Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală a efectuat controlul sub aspectul legal a deciziei menționate și consideră că aceasta a fost cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

A menționat că, în conformitate cu atribuțiile care îi revin în baza art. 68 din Legea menționată mai sus, prin notificarea nr. 1304/OT4-129 din 18 ianuarie 2021, a solicitat Consiliului satului Bardar să abroge decizia menționată, ca fiind emisă contrar legislației.

A precizat că, la ședința Consiliului local Bardar din 25 ianuarie 2021, s-a examinat notificarea Oficiu teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu nr. 1304/OT4-129, însă nu s-a luat nicio decizie în raport cu aceasta, circumstanțe ce a determinat înaintarea prezentei acțiuni în instanța de judecată.

A susținut că, în urma exercitării controlului asupra actului administrativ emis de către autoritatea publică locală, s-a constatat că Consiliului s. Bardar a aprobat înlăturarea erorilor comise la înregistrarea masivă a bunurilor imobile în teritoriul satului Bardar, prin corectarea în Registrul bunurilor imobile și scrierea corectă a proprietarului imobilelor cu nr. cadastral ***** și *****.01 în persoana Eugeniei Chiriac Foma.

Conform informației din Registrul bunurilor imobile, proprietarul terenului cu nr. cadastral ***** și a construcției amplasate pe aceasta este Vasilii Plugaru. Temeiul înscrierii fiind extrasele cu nr. 163 din 19 decembrie 2006 și nr. 17 din 19 decembrie 2006, înregistrate în RBI la 22 februarie 2007.

A susținut că, decizia adoptată de către Consiliul sătesc Bardar contravine normelor legale și depășește atribuțiile acestuia, așa cum rezultă din art. 55^1 din Legea citată mai sus.

A menționat că, a constatat încălcarea prevederilor art. 14 din Legea nr.436/2006 și art. 38 alin. (1) din Legea nr. 1543/1998 din motiv că, Consiliul local nu poate să adopte o deciziei în vederea rectificării înregistrării în RBI dacă această rectificare presupune modificarea proprietarului de drept al bunului. Mai mult, rectificarea are loc doar în baza consimțământului autentificat notarial al proprietarului de drept sau în baza unei hotărâri irevocabile a instanței de judecată. Pentru rectificarea înregistrării în RBI se depune o acțiune de rectificare în adresa registratorului.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea prin prisma prevederilor art. 203 lit. c), 204, 206 alin. (1) lit. a), 210 și 211 din Codul administrativ și art. 16 din Leea 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 19 martie 2021, s-a acordat pârâtului un termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea referințelor pe marginea admisibilității și

temeiniciei acțiunii de contencios administrativ, totodată referința urmează să cuprindă și poziția în privința cererilor/demersurilor înaintate de reclamant. Până la expirarea termenului acordat, pârâtul urmează să prezinte probele împotriva revendicărilor înaintate de reclamant, operațiunile administrative/actele preparatorii ce vizează actele administrative contestate precum și cererile/demersurile pe care le consideră necesare întru soluționarea justă a cauzei.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 22 martie 2021 s-au atras în proces, în calitate de terți, Plugaru Vasilii, Chiriac Eugenia și Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru, Serviciul cadastral teritorial Ialoveni. S-a expediat terților, Plugaru Vasilii, Eugeniei Chiriac și Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru, Serviciul cadastral teritorial Ialoveni copia de pe cererea de chemare în judecată, cu materialele anexate și se acordă un termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea referinței pe marginea admisibilității și temeiniciei acțiunii de contencios administrativ, prin intermediul poștei electronice (e-mail: jia@justice.md) sau oficiului poștal, la adresa or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, biroul 5.

Prin referința din 6 aprilie 2021, Agenția Servicii Publice a considerat că, problema dedusă judecății excede competențele acesteia prevăzute de art. 11 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

A considerat că, legalitatea deciziei Consiliului s. Bardar nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020, urmează a fi verificată ținându-se cont, inclusiv de prevederile HG nr. 437 din 11 septembrie 2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de corectare a erorilor comsei în procesul atribuirii în proprietate a terenurilor și art. 55^1 din Legea cadastrului bunurilor imobile. Totodată, s-a solicitat examinarea acțiunii în lipsa reprezentatului ASP. (f.d. 28-29)

Prin referința din 15 aprilie 2021, Consiliul s. Bardar e pledat pentru respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. În motivarea acestei soluții s-a menționat că autoritatea publică locală a acționat în limitile cadrului legal. (f.d. 32-33)

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 20 noiembrie 2024, s-a înlocuit terțul Chiriac Evghenia cu succesorul în drepturi Crudu (Chiriac) veronica. (f.d. 122-126)

În ședința de judecată, reprezentantul OTC al Cancelariei de Stat, Gadîmba Viorica, nu s-a prezentat, însă prin cererea din 31 ianuarie 2025 a solicitat instanței amânarea examinării cauzei, cererea care nu a fost acceptată de instanța de judecată. În motivarea acestei soluții, instanța de judecată a reținut că, acțiunea se află pe rolul instanței din anul 2021, iar amânarea la nesfârșit a examinării cauzei duce inevitabil la tergiversarea termenului rezonabil de examinare a cauzei.

Reprezentantul Consiliul s. *****, în ședința de judecată nu s-a prezentat deși a fost informat despre data, ora și locul ședinței de judecată. (f.d. 141 verso)

Terțul, IP „Cadastrul bunurilor imobile” în ședința de judecată nu s-a prezentat, din motive necunoscute, deși a fost legal citat despre data, locul și ora desfășurării acesteia, însă prin cererea din 30 ianuarie 2025 a solicitat instanței de judecată examinarea cauzei în lipsa acestuia. (f.d. 141 verso)

În ședința de judecată, avocatul Mînăscurtă Virgiliu, reprezentând interesele terțului Crudu Veronica, împuternicit în această calitate prin mandatul avocațial seria/nr. MA 1402988 din 16 noiembrie 2024 a solicitat respingerea acțiunii inițiate la cererea OTC al Cancelariei de Stat ca fiind neîntemeiată. (f.d. 145)

Terțul Plugaru Vasile a decedat, fapt confirmat prin certificatul nr. 95 din 21 ianuarie 2021. Totodată, conform răspunsului nr. 12-11/1164 din 25 mai 2024 se atestă că după decesul lui Plugaru Vasile, survenit la *****, nu a fost deschis dosar succesoral și nu au fost înregistrate testamente din numele acestuia. (f.d. 65, 72)

Exercitând controlul judecătoresc al acțiunilor întreprinse de autoritatea publică locală, din perspectiva argumentelor reclamantului, pârâtului și terților, în limitele obiectului acțiunii și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea dedusă judecății este admisibilă și pasibilă admiterii, din următoarele aspecte ce succed.

În acord cu art. 207 alin. (1) și (2) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ: I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; IV. respectarea procedurii prealabile; V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii; VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

În acord cu art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

La rândul său, art. 209 alin. (1) Cod administrativ, reglementează că acţiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Art. 61 alin. (1) și (2) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative.

Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale vizează respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi și a altor acte normative atât de către autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, cât și de către funcționarii acestora.

În accepțiunea art. 63 alin. (1) al Legii citate, de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.

În conformitate cu art. 68 alin. (1)-(4) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială.

În cazul exercitării controlului obligatoriu al legalității, sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat trebuie făcută într-un termen de 30 de zile de la data primirii copiei de pe act.

În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Cu referire la normele de drept citate instanța de judecată va aprecia că, acțiunea în contencios administrativ a fost depusă cu respectarea competenței jurisdicționale și materiale, procedurii extrajudiciare și a termenului de adresare în instanța de judecată, prevăzute de art. 68 al Legii nr.436- XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Totodată, decizia Consiliului s. Bardar nr. 8/4-3 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice" a fost adoptată la 18 decembrie 2020, notificarea OTC al Cancelariei de Stat adresată Consiliului s. Bardar, datează cu 18 ianuarie 2021, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 10 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea termenului de 60 zile de la data notificării cererii de abrogare a actului administrativ.

Instanța de judecată subliniază că, prezenta acțiune a fost formulată de Cancelaria de Stat, prin intermediul oficiului teritorial competent, în vederea exercitării controlului de stat asupra activității administrației publice locale, în temeiul art. 63 alin. (1) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Astfel, instanța de judecată concluzionează că acțiunea este admisibilă.

În sensul art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, reclamantul a formulat o acțiune în contestare. Totodată, instanța de judecată va conchide despre temeinicia pretențiilor formulate de reclamant, astfel că acțiunea urmează a fi admisă.

Prin prisma art.22 alin.(1) și art.219 alin.(1) ale Codului administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 36 Cod administrativ, instanţa de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și

libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat. Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 38 Cod administrativ, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În virtutea art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În accepțiunea art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. În acord cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169– 171.

La rândul său, art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă stabilește că, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Art. 121 Cod de procedură civilă, prevede că instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 Cod de procedură civilă reglementează că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În concordanță cu art. 218 Cod administrativ, examinarea şi soluționarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluționarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se

comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanța de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanții la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților şi/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

În corespundere cu art. 219 Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces. Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu art. 225 Cod administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Din piesele dosarului s-a constatat că, la 21 noiembrie 1972, Primăria s. Bardar, r-nul Cotovsc a oficializat căsătoria dintre Chiriac Ivan, născut la ***** în s. ***** și Luchița Evghenia, născută la ***** în satul *****. Numele soților după căsătorie fiind – Chiriac. (f.d. 36)

Conform certificatului de naștere nr. 23 din 2 aprilie 1973 se atestă că, Chiriac Veronica, este născută la *****, în ***** iar în calitate de părinți figurând Chiriac

Ivan și Chiriac Evghenia. Certificat eliberat de Serviciul stare civilă Ialoveni la 24 octombrie 2018. (f.d. 62)

Totodată, conform actului de deces nr. 30 din 24 octombrie 1985, se atestă că Chiriac Ivan, născut la ***** în s. Pojăreni, r-nul Ialoveni a decedat în orașul Ialoveni la 20 octombrie 1985. Certificat eliberat la 10 septembrie 2020 de către Serviciul stare civilă Ialoveni. (f.d. 37)

Subsecvent, la 6 februarie 1996, Primăria s. ***** a oficializat căsătoria dintre Crudu Vasile, născut la ***** în satul ***** și Chiriac Veronica, născută la *****. Numele după căsătoria soților urmând a fi – Crudu. Duplicatul certificatului eliberat la 15 mai 2019 de către Serviciul stare civilă Ialoveni. (f.d. 63 verso)

De asemenea, la *****, în s. ***** a decedat Chiriac Evghenia, născută la *****, fapt confirmat prin actul de deces nr. 24 din 12 martie 2001. Iar la (f.d. 63)

Conform certificatului de calitate de moștenitor cu nr. 2-896 din 16 septembrie 2020 se atestă că, Crudu Veronica, născută la *****, cod personal 2002044008110, domiciliată în satul ***** are statutul de moștenitor al averii Evgheniei Chiriar, născută la ***** și decedată la *****, cu ultimul domiciliu în satul *****, Republica Moldova. Prezentul certificat nu are valoarea unui certificat de moștenitor și poate fi utilizat numai în scopul legitimării moștenitorului în raporturile cu terții. (f.d. 35)

Iar conform extrasului din Registrului bunurilor imobile s-a stabilit că, bunul imobil cu nr. *****, situat în r-nul Ialoveni, s. Bardar, modul de folosință – pentru construcții, suprafața – 0, 0603 ha, **aparține cu drept de proprietate lui Vasile Plugaru Efimovici.** Data înregistrării fiind 22 februarie 2007. (f.d. 8)

Ulterior, la 2 decembrie 2020, Crudu Veronica s-a adresat Primăriei și Consiliului local Bardar cu cerere, prin care a solicitat să fie corectată eruarea care a fost comisă la înregistrarea masivă a teritoriul satului Bardar. Petiționarea consideră că, casa mamei sale, Eugenia Chiriac, greșit a fost înregistrată după Vasile Plugaru cu care aceasta s-a aflat în relații de concubinaj. Vasile Plugaru nu are niciun drept la casa mamei sale din motiv că, casa a fost construită cu primul soț – Chiriac Ion. (f.d. 7)

Subsecvent, Consiliul s. Bardar în temeiul art. 14 din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, art. 38 din Legea nr.1543/1998 privind cadastrul bunurilor imobile și a prevederilor Regulamentului privind modul de corectare a erorilor comise în procesul atribuirii în proprietate a terenurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 437/2019 a stabilit o eroare în cadastrul bunurilor imobile în privința bunurilor imobile cu numerele cadastrale ***** și *****.01 după cetățeanul Plugaru Vasilii Efimovici. Prin aceiași decizie, s-a aprobat înlăturarea eorirlor comise la înregistrarea masivă a bunurilor imobile în teritoriul satului Bardar prin corectarea în Registrul bunurilor imobile și scrierea corectă a

proprietarului imobilelor cu numerele cadastrale ***** și *****.01 în persoana Eugeniei Chiriac Foma. (f.d. 6)

Cu titlu de cadrul legal relevant speței, instanța de judecată remarcă că art. 509 alin. (2) Cod civil stabilește că, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate ca efect al dobândirii cu bună-credință.

Totodată, art. 510 alin. (2) Cod civil stabilește cu titlul imperativ că, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndeşte la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepţiile prevăzute de lege.

Subsecvent, art. 38 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998 învederează că, rectificarea unei înregistrări sau a unei înregistrări provizorii se face la cererea persoanei interesate, în temeiul declarației, autentificată notarial sau semnată în fața registratorului, a titularului dreptului ce urmează a fi radiat ori modificat sau în temeiul hotărârii judecătorești irevocabile. În cazul unei autorități publice, consimțământul pentru rectificare poate fi exprimat în adresarea scrisă a acesteia. Dacă, potrivit legislației, pentru rectificare este necesar și acordul altor persoane decât titularul dreptului ce urmează a fi rectificat, ca administratorul procesului de insolvabilitate, executorul judecătoresc care a aplicat măsuri de asigurare, exprimarea acordului se face printr-o adresare scrisă.

Iar conform art. 22 alin. (1), (2), (3) al Legii enunțate supra, stabilește expres că, Registrul bunurilor imobile este documentul de bază al cadastrului. Dacă datele din registrul bunurilor imobile nu coincid cu datele din alte documente cadastrale sau cu datele constatate pe teren, se consideră veridice datele din registrul bunurilor imobile, cu excepţia cazurilor de eroare tehnică evidentă. Registrul bunurilor imobile conţine înscrieri privind fiecare bun imobil, dreptul de proprietate şi alte drepturi patrimoniale, titularii de drepturi, documentele ce confirmă drepturile, tranzacţiile cu bunuri imobile şi alte temeiuri ale naşterii, modificării, grevării şi stingerii drepturilor. Registrul bunurilor imobile se păstrează permanent. În el se indică toate datele referitoare la drepturile asupra bunurilor imobile în vigoare şi cele stinse.

Corelând aceste particularități la circumstanțele speței, instanța de judecată constată că, Consiliul s. Bardar, la emiterea deciziei nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice”, și-a depășit competențele instituite prin art. 14 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a înlăturat nejustificativ erorile admise la înregistrarea masivă a bunurilor imobile, prin corectarea în Registrul bunurilor imobile și scrierea corectă a proprietarului imobilelor cu numerele cadastrale ***** și *****.01 în persoana Eugeniei Chiriac Foma. (f.d. 6)

Or, din interpretarea sistemică a art. 14 alin. (2) lit. b) – e) citată *supra,* Consiliile locale dispun de competențe în administrarea bunurilor domeniului public și a celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului), însă nu au atribuții în ceea ce privește rectificarea registrului bunurilor imobile, aceasta fiind o procedură expres reglementată de Legea cadastrului, care impune fie acordul expres al titularului actual al dreptului înscris, fie existența unei hotărâri judecătorești irevocabile.

Prin urmare, instanța de judecată constată că, rectificarea efectuată prin decizie administrativă locală nu doar că, nu respectă prevederile imperative ale art. 38 din Legea cadastrului, dar reprezintă și o ingerință nejustificată în atribuțiile altor autorități, respectiv ale Agenției Servicii Publice și ale instanței de judecată, deoarece dobândirea dreptului de proprietate asupra imobilelor nu poate fi realizată valabil decât în momentul înregistrării în Registrul bunurilor imobile, în conformitate cu art. 510 alin. (2) din Codul civil, ceea ce presupune parcurgerea procedurilor legale în materie.

Mai mult, în lipsa unui consimțământ valabil exprimat de titularul dreptului ce urma a fi radiat sau a unei hotărâri judecătorești irevocabile, decizia Consiliului local nu poate produce efecte juridice în sensul rectificării Registrului bunurilor imobile.

Mai mult, conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2024, acțiunea în contencios administrativ depusă de Crudu Veronica împotriva Agenției Servicii Publice, terț Plugaru Andrei privind obligarea radierii din Registrul bunurilor imobile a mențiunii cu privire la dreptul de proprietate a lui Plugaru Vasile asupra bunului imobil cu nr. cadastral ***** și *****.01 situat în raionul Ialoveni, satul Bardar, precum și obligarea înregistrării în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al Evgheniei Chiriac asupra bunului imobil cu nr. Cadastral ***** și *****.01 situat în raionul Ialoveni, satul Bardar, a fost respinsă. (f.d. 146-170)

Așadar, măsura adoptată de autoritatea publică locală prin decizia nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020 este reținută de instanță ca fiind lipsită de temei legal, întrucât excede cadrul de competență stabilit de lege și nu poate substitui procedura expres prevăzută de legislația în vigoare pentru rectificarea înregistrărilor în Registrul bunurilor imobile.

Conform art.224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată, în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Luând în considerare împrejurările stabilite, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite acțiunea în contencios administrativ inițiată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și de a anula decizia nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020.

În conformitate cu art. 219, 224 alin.(1) lit. a), 225, 226, 229 și 232 ale Codului administrativ, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite acțiunea în contencios administrativ inițiată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Bardar, terți Plugaru Vasilii, Chiriac Eugenia, succesorul în drepturi Crudu (Chiriac) Veronica, și ASP, Departamentul Cadastru, Serviciul cadastral teritorial Ialoveni (în prezent IP „Cadastrul Bunurilor Imobile") cu privire la anularea deciziei nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice".

Se anulează decizia Consiliului s. Bardar nr. 8/4-3 din 18 decembrie 2020 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice".

Se explică părților că instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 15 zile este un termen de decădere.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea
acțiunilor în contencios administrativ Diana Corlăteanu